

50 let neposrednega učinka prava Unije za državljane in podjetja

Od sodbe Van Gend & Loos iz leta 1963 se lahko posamezniki pred nacionalnimi organi in sodišči sklicujejo neposredno na pravo Unije

Sodišče je 5. februarja 1963 v odgovor na vprašanje za predhodno odločanje, ki ga je postavilo nizozemsko sodišče *Tariefcommissie*, izdalo sodbo Van Gend & Loos.¹ Tisto sodišče je odločalo o sporu med nizozemskim prevoznim podjetjem Van Gend & Loos in nizozemsko davčno upravo glede carin, ki jih je moralo to podjetje plačati pri uvozu blaga iz Nemčije na Nizozemsko. Prevozno podjetje je trdilo, da je uporabljena stopnja v nasprotju s pravilom iz Pogodbe EGS, ki državam članicam prepoveduje povečevanje carin v medsebojni trgovini. Davčna uprava pa je menila, da se podjetje ne more sklicevati na to pravilo, saj ustvarja obveznost samo do drugih držav članic.

Sodišče je s sodbo uveljavilo eno temeljnih načel prava Evropske unije: neposredni učinek. Po tem načelu pravo Unije ne ustvarja samo medsebojnih obveznosti držav članic, temveč povzroča tudi takojšnje učinke za državljane in podjetja tako, da jim podeljuje individualne pravice, ki jih morajo nacionalni organi in sodišča varovati.

Na Sodišču bo 13. maja 2013 potekala konferenca v počastitev izdaje te sodbe. V okviru te konference, na katero so se lahko prek spleta prijavi predstavniki vseh pravnih poklicev in akademskega sveta, bodo udeleženci razpravljali o vsebini sodbe, njenih učinkih in perspektivah te sodne prakse.² V duhu odprtosti za zunanji pravni svet, ki se je nedavno pokazala z delom, ki ga je Sodišče izdalo decembra 2012 ob svoji 60. obletnici, se bodo razprave na konferenci začele z več prispevki osebnosti, ki ne prihajajo s Sodišča.

Prvič v zgodovini institucije bo lahko širša javnost *neposredno* sledila razpravam na spletnem mestu Sodišča (www.curia.europa.eu), kar priča o enkratnosti tega dogodka in o pomenu načela neposrednega učinka za vse državljane in podjetja Unije.

Program konference si je mogoče ogledati s klikom na to sličico:

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

¹ Sodba Sodišča z dne 5. februarja 1963 v zadevi Van Gend & Loos proti Nederlandse administratie der belastingen ([26/62](#)).

² Za obvestilo o tej konferenci in več podrobnosti glej sporočilo za medije [št.10/13](#).